

"TĒVYNĒ"

Išleidžiama Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kas penkadienis.

V. K. Račkauskas
Redaktorius (Editor).

Prenumerata metams:

Suvienyose Valstijose \$1.00
Kitose viešpatystėse \$2.00

Kreipiantis su visokiais reikalais adresuokit.

"TĒVYNĒ"

307 W. 30-th Str.
NEW YORK, N. Y.



"TĒVYNĒ"

Published every Friday by
Lithuanian Alliance of
America
At 307 W. 30-th Str.
New York, N. Y.

A. B. Strimaitis Sec'y
& Business Manager.

Yearly subscription rates:

In the United States \$1.00
To Foreign Countries \$2.00

All communications should
be addressed:

"TĒVYNĒ"

307 W. 30-th Str.
NEW YORK, N. Y.
Tel. Chelsea 5152.

SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

No. 34

New York, 23 d. Rugpjūčio (August) 1912.

Entered as second class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3 1875.

Vol. V.

KAS NORI MOKINTIES.

Karts nuo karto tilpdavo įvairūs straipsniai visuose liet. laikraščiuose apie Valparaiso Mokyklą, bet pastaruoju metu visiškai apie ją neberašoma.

Ne tam rašau šį piešinėlį, kad vesti ginčus apie V. U-tą, ar jis yra žemas ar augštas, ar priima su jo diplomais į kitus universitetus, ar visai neišduoda diplomo, kaip tuli sako, bet noriu tiems, kurie mano važiuoti mokintis, padaryti pasargą: neklausykite jokių nesąmoningų pasakų tų, kurie, visai čia nebuvę, nematę, nežinodami šios mokyklos, kalba apie ją; bet klauskite tų, kurie čia yra ir buvo: jie jums tikrą teisybę pasakys.

Tam, kas nori mokintis, niekas neuždarys durų, nieko jis neklausys; jis pats stengsis viską sužinoti iš šaltinių. Taip ir jūs darykite.

Gal kas paklaus, kam gi mes reklamuojame V. U., nes Suvienyose Valstijose yra tukstančiai kitų mokyklų. Į tai reiktų atsakyti: 1. — svarbiausias mūsų siekis: lietuviai turi mokintis; 2. — prieinamesnės ir pigesnės mokyklos niekas da iki šiol nesurado; 3. — palaikyti lietuviškos kalbos klesas; a) lietuviai turi pažinti savo kalbą, rašyti ir b) už mokiniams lietuvis mokytojas gauna atlyginimą: jis nemoka už mokslą ir valgi; 4. — padanginti mūsų įniegas, manoma savą namą pirkties ir 5. — susipietus daugiau protiškių ir medžiagiškių spēkų norima atgavinti ir išleidinėti „Jaunimo Sapnai“.

Virš nurodyti siekiai, manau, kiekvienam išrodys prakilnų ir, idant juos palaikyti ir įvykinti, mes šaukiame į V. U. norinčius mokintis. Sankiame pradinis ir jau pamokintus; ypač iš Lietuvos pribuvusieji gimnazistai ar realinių mokyklų mokiniai, nemokėdami angliškos kalbos, bastosi dirbtuvėse, o čia jie gali rast savo taką gyveniman. Ne vienas taip ir padarė.

Nenorėdamas užimti daug vietos laikraštyje ir kalti apie tą patį, atsišaukiu prie abiejų lyčių, vaikinių ir merginų. Ypač Jums, sesės, reikia sukrusti prie apšviestos, nes Jūs toli pasilikot nuo vaikinių.

Ziurint į tautiška-šeimynišką gyvenimą, jaigu lietuvaitei nesistengs šviestis, lietuviui mokytesni vyrai, nenorėdami vesti tamsią lietuvaite, jieškos moteries svetimtautės. Pavyzdžių tam ir dabar netrūksta. Taip dalykams einant, lietuviškos augštesnės spēkos ištautės, liks žemesnės ir tokiu būdu tauta pamaži žengtu į amžiną kapą...

Ateinančių 1913 m. mokslo metas prasidės nuo 15-to rugsėjo (Sept.). Norintieji turi progą rengties. Prie to priduriu apskritai imant, metines lėšas, šio kias reikia pakelti (nestojant

specijališkan skyrin) : nedirbant ir „nesportaujant“ užtenka \$250. Kartais darbą gaunant ir tiek nelėšuoja. Smulkesnių informacijų dėlei kreipkitės, įdėdami laiškan 2c. krasos ženklelį atsakymui, šiuo antrašu:

The Lithuanian Library,
751 Cyrus st.,
Valparaiso, Ind.

Ačiu.

AČIU.

Auką, \$25, aplaikėm, už ką širdingai ačiuojame.

Gal but neužsitarnavom, neverti esam to sąjausmo, kokį S. L. A. karts nuo karto mums teikia, bet kai matosi, visuomenė apie mus atmena.

Ačiuojame Jums, S. L. A. XXVII Seimo pasiuntiniai, už tai, kad Jūs rūpinatės, sulyg išgalės, lietuvių moksleivių likimui. Jūs tuo sąjausmu pridudate daug energijos, sustiprinate dvasioj keliauninkus, besivirantius per sunkias gyvenimo bangas link šviesos.

Ačiuojame Jums, S. L. A. už išrinkimą išmintingų pasiuntinių; už Jūsų sunkiai uždirbtus grašius, kuriuos per metą atitraukdavote nuo kasdieninės duonos kėsnio ir taip pat visomenės gerovės pakėlimui. Jūsų duosni auka, tikėkite, nenueis vėjais, bet Jūsų gerovei. Nesa Jūs padedate šviestis, senti žinias ne kitiems, o Jūsų pačių broliams; o daugiau ar mažiau apsišviėties padės šiokiu ar tokiu būdu Jūsų pačių buvio pagerinimui. Da sykį visiems ačiu!

L. D. L. V. U.

Peržvalga

„Lietuvos žinios“ (83) patalpino šitokį straipsnelį: „Amerikos lietuvių-laikraštinių suvažiavimas. Neužilgo Chicagoje žada buti III lietuvių-laikraštinių suvažiavimas. Suvažiavimo tikslas — pasipažinti laikraštinkams tarp savęs, pasidalinti savo prityrimu visuomenės darbe, užmegzti artymesnius ryšius ir pagerinti dabar einančius nelabai gerus tarp laikraštinių santykius.

„Buvusiu du suvažiavimu nepraėjo veltui: įvairūs šiurkštumai, nesutikimai tarp laikraštinių, laikraštinių išnyko, patys laikraščiai šiek-tiek pagerėjo, susitvarkė. Beto laikraštinių suvažiavimuose buvo liečiami bei svarstomi ir šiaip plataus visuomeninio darbo reikalai. Buvo mėginta ir pačių visuomenę pratinti prie kultūros darbo. Nedaug, tiesa, šio kias srityje da nuveikta, bet kol kas

tai pirmieji bandymai.

„Atsirado ir tokių laikraščių, kurie šiuose suvažiavimuose nedaug lyvavo: jie save skaito tiek tobulais, kad jiems nėra jau kas ir gerinti ir tartis su kitais. Per porą savaičių po paraginimo ruošties III suvažiavimam atsiliepė tik „Lietuva“, „Katalikas“, „Tėvynė“ ir „Vien. Lietuvninkų“. Kiti tyli.“

Mes iš savo pusės turėtume pridėti, kad III-me suvažiavime dalyvaus be pamincūtyjų keturių laikraščių dar du: „Laisvoji Mintis“ ir „Darbininkų Viltis“. Sulig kitų — nieko dar nežinoma. Nitarus, kada turi įvykti suvažiavimas, laiškais bus užkviesti suvažiavimam ir visi kiti laikraščiai, kurie nedalyvaavo anuose suvažiavimuose ir neprisidėjo prie Liet. Spaudos Draugijos.

Rodos „Lietuvos žinios“ patėmija, kad jie, ty, nedalyvaavo suvažiavimuose laikraščiai, „save skaito tiek tobulais, kad jiems nėra jau kas gerinti ir tartis su kitais.“ Tur buti teisingai pastebėta. Tačiau reikia tikėtis, kad ir tie laikraščiai yra vedami tokių žmonių, kurie žino, jog tobulinimosi kelias neturi galo. Reikėtų tikėtis, kad ilgainiui liet. laikraštinių suvažiavime dalyvaus visi tie laikraštinkai, kurie mato laikraščius esant žmonių švietimo įrankiais, o ne asmeniškų „bizniui“.

Lietuvos redaktorių bėdos. „Vilties“ num. 84 (179) skaitome tokią žinėlę: „Kauno gubernatoriaus pavaduotojas Kozlovas administratiniviu būdu nubaudė „Draugijos“ redaktorių kun. A. Dambrauską 500 rublių pabaudos už išspausdinta „Ateities“ N6—7 folkloro skyrinje liaudies dainelę „Mes penki broleliai“.

Si dainelė, kurią kitoj vietoj paduodame, yra visiškai nekalta. Ją padainavus Olėsia Stonkaitė iš Vašilėnų, Pašilės parapijos. Dainelę perspausdiname nieko nemainę, palikdami ir Pašilės tarmės rašybą.

DAILĖS MOKSLAS IR JO REIKSMĖ AUKLĖJIME.

(Užbaiga).

Daugelį kartų, ypač trumpą literiška poemelį skaitant, nereikia jokių paaiškinimų. Darant gi kokios pastebėjimus tokiose atžvilginose poezija paverčiama int kaž-ką negyva ir abstraktišką, literiškieji išpuzdžiai padaromi sausu galvojimo objektu. Nėra reikalo mažiausio paaiškinimo, jai jis nėra būtina reikalingas, tuomet visi apie tai galvojimai, visokios kombinacijos ir visa klasiifikacija bus tuščiais žodžiais, negyvu dalyku, už kurio negali rasti vietos konkretinis turinys. Daugelis literatūros mokytojų žiuri į dailės mokslo ir poezijos tvarinius, kaipo į praktiško mo-

kslo arba moralę problemą. Ir dėlei to, kad ir augštas, ir geras mokyklas užbaigusi publika, tačiau taip siaurai atsineša prie tikrosios dailės, taip labai nepastovi savo nuomonėse, tokia lengvatikė ir taip lengvai prieinama partijiniai ir neteisingai kritikai.

Suprantama, norint kad mokytojas išmokitų kitus poeziją atjausti ir suprasti dailę, tai pirma patsai turi buti širdžia ir jausmais poetišku žmogumi. Tas už vis geriausias mokytojas-amatininkas, kurio širdyje nesiranda gyvo dailės instinkto, ir toksai nesistengs padaryti dailės ir poezijos suprantamais dalykais, kurie galėtų padaryti ant žmogaus savo šventą ir iškilnų išpuđį.

Su šituo aš nesakau, jog tiktai dailininkai ir poetai gali mokyklose mokyti minėtus dalykus. Yra žmonių, kurie paties labai mažai arba visai netveria dailės dalykų, bet dailę ir poeziją giliai ir intiniamai supranta ir jaučia ir moka ir kitus susildyti. Taipgi nėra būtina reikalinga buti baigusių kokią augštesnę mokyklą. Vokietijos mokyklos „man teko visur matyti, jog geriausieji pašymo, dainavimo ir literatūros mokytojai nėra tai gimnazijos „profesorai“, bet beveik visur paprastieji tautos liaudies mokytojai.“

Taipgi nemanoma, kad ir per ilgus metus dailės ir poezijos išpuzdžiais, kurie bus duodami jaunajai gentkarčiai, bus galima perkeisti gyvenimas ir žmonių budas ligi pačių pamatų. Tokios didelės galės dailė ir poezija neturi. Tačiau ji daug gali. Ji tikrai, jai tik gerai ir rimtai ir ilgai su ja užsiimsime, pripratinus mus ilgainiui žvelgti giliau int žmogaus sielos gyvenimą, išmokins geriau atjausti, kas tai yra — buti žmogumi, kas tai yra — gyventi. Visa, kas tik apeina žmogų, taps svarbesniu, brangesniu, artimesniu, giminingesniu. Pat-sai gyvenimas bus malonesnis. Su šiltesne širdimi ir atviroms akimis žmogus eis pasitiktų gyvenimą, pasitiktų savo brolių. Moderninio gyvenimo šaltos ir praktiškos tendencijos nepalies ir nepatrauks jo su savimi, nes jisai žino ir jaučia, kad tikrąjį gyvenimą galima gyventi tik tenai, kur yra stiprus, ryšiai rišan-tieji su apylinke, su kitais žmonėmis, kur kietai suauga kruvon, kur šiltai vienas kitam sąjaučia ir karštai vienas kitą myli.

Jul. Baniulis.

ŽMONIŲ NUODIJIMAS.

Žmonės yra nuodijami visur. Net tam tikri mokytojai atsiranda, kurie lavinasi nuodijime ir tą darbą sau už profesiją apsirinka.

Valstybės iš to, žinoma, turi tinkamą pelną. Nuodais šieion mes vadiname svaiginančius gėrimus, tabaką ir iš dalies patentuotus vaistus. Svaiginančiais gėrimais vadiname visokios rūšies degtinę, alų ir visa tai, kas turi savyje alkoholi ir yra pardavinėjama smuklėse. Tabakas — cigarai, cigaretai, šiaip tabakas ir čiulpiamas tabakas (chewing tobacco).

Paskelbtame dabar Suv. Valstijų 13-jo censauro bulletin'ą skaitome apie New Yorko valstiją: „Išdirbinimas svaigalų, distiliuotų ir vyninių likerų pavidale užima labai svarbią vietą New Yorko išdirbinyje.“

„1909 m. išviso svaigalų pagaminta (N. Y. valstijoje) už 77 mil. 720 tukst. dolarių, 15.762 tukst. dol. daugiau negu 1905 m. (25.4%).“

Svaigalų išdirbėjai užmokėjo Suv. Valstijų valdžiai akėžės (internal-revenue taxes) 12 mil. 166 tukstančius dol. New Yorko valstija užima pirmutinę vietą Suv. Valstijose sulig išdirbimo distiliuotų svaigalų ir antra, — sulig ne-distiliuotų. Nežiurint to, kad vertė išdirbamųjų svaigalų pašoko net 25 nuošimčiais, sulyginus su 1904 m., bravurų ir distiliarnių skaitlius sumažėjo.

Išdirbime cigarečių New Yorko valstijoje randasi 3.371 fabriku, kuriuose dirbama cigarai ir cigaretai; iš to skaitliaus net 3.284 dirba tiktai cigaretus. 1909 metuose tų „tavorų“ pagaminta už \$76. 662 tukst. dol., 11.065 tukst. dol. daugiau, negu 1904 m.

1909 m. New Yorko valstijoje buvo 743 fabriku, kur dirbta kosmetikos preparatai ir patentuotos gyduolės; iš to skaitliaus net 509 fabriku ir fabrikėliai užsiima išdirbimu tik-tai patentuotų vaistų ir laike pastarųjų trijų censų New Yorkas vis užima pirmutinę vietą šioje išdirbystės šakoje. Tų „tavorų“ pagaminta: 1899 m. už 26.538 tukst. dol., 1904 m. už 28.646 tukst. dol. ir 1909 m. už 37.343 tukstančius dolarių.

Svaigalų išdirbystėje dirba 8.731 darbininkas, tabako — 30.019 darbininkų, prie patentuotų gyduolių 4.728.

Visose Suv. Valstijose 1909 m. svaigalų pagaminta už 374 mil. 730 tukst. dolarių; 1.414-oje bravurų dirbo 54.579 darbininkai. Tabako išdirb. įstaigose, kurių buvo 15.822, dirbo 166.810 darbininkų ir pagamino visokių rūšių „smilkalų“ už 416 mil. 695 tukst. dol. Patentuotų gyduolių ir kosmetikų fabrikuose — o jų skaitliu 3.642, kuriuose dirbo 22.895 žmonės, „stebuklingųjų vaistų“ pagaminta už \$141.942.000.

Pagal amžių ir lytį ten dirba: prie svaigalų 52.865 vyrai ir 10.040 moterų viršaus 16 m. amžiaus ir 230 vaikų. Prie tabako: 90.417 vyrai, 84,193 moteris ir 6.426 vaikai. Prie patentuotų gyduo-

lių ir chemikalijų: 11.503 vyrai, 12.672 moteris ir 508 vaikai.

V. K. Rėk.



Senovės dokumentai. Lenkų Mokslo Mylėtojų Dr. yra gavusi dovanų kopijų dokumentų, liečiančių kovą Lietuvių su Kryžiuočiais 1382—1482 m., kurių tai dokumentų kopijos buvusios parašytos garsiam Lietuvos istorikui T. Narbutui. Tos dovanotosios kopijos (158) aptaisytos į dvi kningi, pažymėti raidėmis B ir D. Dabar, kaip rašo „Kurjer Wilenski“ No. 154, prof. W. Kętrzyński paskelbęs laikraštyje „Czas“, jog Lvove Ossolinskių knyngyne esančios da dvi kningi su kopijomis dokumentų, liečiančių Lietuvą. Tos kopijos buvusios parašytos irgi Teodorui Narbutui ir 1889 m. D-ro St. Narbuto padovanos Lvovo knyngynui. Knyngos tos pažymėtos raidėmis C (kopijos iš Karaliaučiaus archyvo 1425—1431 m.) ir G. Nr. VII (kopijos lietuviškų dokumentų 1391—1635 m., S. Daukanto nurašytos Peterburge. Kadangi, kaip žinoma, T. Narbutas turėjęs 7 tokių kopijų knyngas, po A—G, tai da nežinia esa, kur yra tris tokios knyngos, pažymėtos raidėmis A, E ir F.

Balų sausinimas. „Vienybė“ No. 27 rašo girdėjusi, kad šiais metais Kauno žemės tvarkomoji komisija ketinanti sausinti balas šių sodžių: Šukėkų, Užvermėnų, Pavermėnų — Panevėžio pav., Okainėlių, Okainių, Kuronių, Lakėnų — Kauno pav. Bajoriškių, Girdvilų, Melžemių, Svalkėnų, Pašačių — Ukmergės pav. Visi darbai atseisai apie 29 tukst. rub. Vietiniai gyventojai sudeda arti keturių tukst. rub., kitus pinigų duosianti valdžia.

KAIRIAI (Šiaulių pav.) Musų knyngas rudenį kalėdodamas rinko po 30 kap. knyngynui įsteigti. Žadėjo išrašyti kningų ir duoti žmonėms pasiskaityti, bet jų ir dabar nėra. Matai, kaip kiti pasakoja, žadėjęs tiktai tada duoti skaityti, kaip jis pats perskaitysias ir nieko blogo nerasiaš. Visgi reikėtų knyngynui klausimas išrišti.

A. Šilas.

(„Liet. žin.“)

VARNIAI, Telšių ap. Šiomis dienomis susirinkusi Varnių valsčiaus sueiga sumanytosios įsteigti čia miesto mokyklos reikalais. Iš valsčiaus reikalavo tik dalies išlaidų. Bet sueiga atsisakė visai, sakydamas, jog valsčiui mokyklos „nereikia“.

TAURAGĖ, Ras. ap. Liepos 7 d. išryto 9 val. atlėkė iš Prūsų rusų lakūnas V. Abramavičius, kuris sujudino savo orlaivio apar-

nuo birbimu visus miestelėnus: žmonės stebėjosi, pirmą kartą pamatę lakūną, bėgo gatvėmis šaukdami, kas tai per laikai virtė! Kita boba net verkdamas pasakojo, kaip ji nusigandusi, pamačiusi nusileidžiant ant žemės neregėtą paukštį. Lakūnas, pabuvis apie 6 val., po pietų vėl išlėkė savo keliais į Šiaurės pusę. J. Gudavičius. („Viltis.”)

Iš Visur.

Francija pagaliaus privertė Moroco sultaną, Mulai Hafid'ą, atsisakyti nuo sosto. Dabar sultanas, nebetęs savo sosto, apsigyveno Francijoje.

Vokietijoje, Gerthe's anglių kasyklose, netol Bochuns'o, 8 d. rugpjūčio atsitiko baisi gazų eksplozija, nuo kurios žuvo 105 angleksiai.

Vulkanas Stromboli veikia. Šiaurinėje Sicilijoje yra vulkanas Stromboli; jis nuo 1907 m. visai neveikė, o dabar atgijo ir iš jo veržiasi lava. Žemė dreba, apie linkęs gyventojai apimti baimės už savo gyvastį ir turta.

Karė turkų su italais, apie kurią laikraščiams jau ir nubodo rašyti, dar neužsibaigė, nors Europos viešpatystės bando įsikūsti tarp kariaujančių pusių. 6 d. rugpjūčio italai užėmė Tripolio miestą Zuara ir aplinkinius oazus. Netol Juodkalnijos (Montenegro, Černogorija) rubežių kelis sykį buvo jau susirėmimai juodkalniečių su turkais. Turkijos ministeris Cetinje'j, Juodkalnijos sostapilėje, atsiskė nuo vietos. Laikraščiuose rašoma, buk trūkams ir čia nesisekė, o juodkalniečiams sekasi. Manoma net, kad Rusija remia juodkalniečius prieš turkus.

Naktį į 8 d. rugpjūčio Konstantinopolyje buvo žemės drebėjimas. Dabar tas miestas yra karės stovyje; tačiau gyventojai, žemės drebėjimo išgąsdinti, naktį bėgo gatvėmis. Drebėjimas užkenkęs keliems miesteliams, kuriuose žuvo keli šimtai žmonių, o dangelis likosi be pastogės. Žuvo prezidentas. Hayti respublikos prezidentas Cincinnatus Leeonte, o su juo dar 100 žmonių, žuvo liepsnose 8 d. rugpjūčio. Naktį į 8 rugpjūčio eksplozavo parakas, sudėtas tautiška-me Hayti palociuje, kur gyveno prezidentas, nuo ko užsidegė medinis palocius. Prezidento lavoną surado visiškai apdegusį.

Iš SLA. kuopu gyvenimo.

92-a SLA. kuopa iš Courtney, Pa., laikė savo susirinkimą 4 d. rugpjūčio ir apkalbėjo daug SLA. reikalų. Pirmučiausia svarstyta kuopos organizatoriaus klausimas; organizatorium išrinkta Karolis Mikelionis ir jam pavesta visas darbas pagal Pild. Tarybos pagarsintus padavimus.

Pakėlus klausimą apie stojimą naujiems nariams į abu skyrius antsyk, išspradžių pagirta Pildomosios Tarybos nutarimas. Ale paskui imta debatuoti. Vienas sako, kad Pild. Taryba nenusekliu pasielgė, pagarsindama, kad įstojimo mokestis į abu skyrius naujiems yra toks pat, kaip ir seniems į vieną tik pašalpos skyrių. Atsivėlgiant į tai kuopa paduoda šitoki sumanymą: sumažinti seniems nariams įstojimą į pašalpos skyrių perpus.

92-os kuopos raštininkas
K. Mikelionis,
P. O. Box, Courtney, Pa.

Nuo SLA. Sekretoriaus. Pildomoji Taryba mokesčių numazinti negali, nes seniems nariams, norintiems įstoti į skyrių pašalpos ligoje įsirašymo mokestis buvo paduota visuotinam kuopų nubalsavimui. Didžiuma balsų konstitucijos projektas liko priimtas, XXVII Seimas tą projektą punktais perskaitė ir užvirtino, tad dabar Pild. Taryba neturi galės daryti jokių perrainių.

Pildomoji Taryba aptarė tik tai, ko nė visuotinis balsavimas nė Seimas nenusprendė, būtent įsirašymo mokestį naujų narių, kurie įstos antsyk į abudu skyriū.

A. B. Strimaitis.

STAMFORD, CONN.

168 SLA. kuopa sumanė parengti prakalbas agitacijai už Susivienijimą Lietuvių Amerikoje. Prakalbos žadama surengti 22 d. rugsėjo šių metų. Kalbėti kviečiama „Tėvynės“ rerkatorių, V. K. Račkaušką ir p. Vinikaitį iš New Yorko.

Laikas jau butų visoms SLA. kuopoms subrusti, nesa užteks bemiegojus. Susivienijimo Centre yra dabar atspausdintos kningelės „Apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje“ ir šiaip plakatai apie reikalingumą prigulėti į SLA. ir apie naudą iš prigulėjimo prie jo. Knigėlėje aprašyta ir skaitlinėmis parodyta, ką SLA. yra padaręs lietuvių visuomenei ir savo nariams, taip gi ko galima iš SLA. laukti ateityje.

Draugai, sukrusite darban! Rengkite prakalbas, šaukite susirinkimus, rinkkite kuopose organizatorius, reikalaukite iš Centro minėtų knigelių ir plakatų ir dirbkite savo gerovei. Juk Susivienijimas tai ne Centras, nė-gi šiaip kruvelė žmonių; Susivienijimas — tai Jūs visi, jo nariai. Dirbkite sau ir visiems lietuviams! Auginti ir didinti organizaciją — tai geras darbas, o geras darbas duoda geras pasekmes!

IŠ TULOS SLA. KUOPOS.

Iš vienos kuopos, kurios numerio tuo tarpu neminėsimė, štai ką mums rašo tulas gerb. SLA. narys:

„Tris mėnesiai atgalais laikė mėnesinio kuopos susirinkimo prisrašė naujas narys N.N. ir užmokėjo duokles už 3 mėnesius. Tą žmogų nenusiuntė nei pas daktarę, nei duoklių į Centrą nepasiuntė, nei-gi blankų neišpildė, o laike šio susirinkimo (vakar) išdrišo ir vėl nuo to žmogaus reikalauti duoklę ir, žinoma, dėl to kilo barniai. Pagaliaus vakar priimtą duoklę jam sugražino, išpildė jo aplikaciją į posmertinės apsaugos skyrių, bet atsiskė vienu kartu priimti ir į skyrių pašalpos ligoje, liepdami jam ateiti kitą nedėdienį. Tas narys yra pilnai sveikas ir jaunas vyras...“

„Kitas žmogus ir-gi norėjo prisirašyti į skyrių pašalpos ligoje, bet nežinau, ką kuopa su juo padarė. Musų kuopoje baisybaisiausė betvarkė ir ims laiką sutvarkyti...“

Tokie apsirėiskimai musų kuopose labai kenkia organizacijai, nes atbaudo nuo jos naujus narius. Savo paaiškinimų prie to nedėsimė, nes visi mato, kad tokie kuopos pasielgimai yra nelegališki ir Susivienijimui kenksmingi. Jai kur daugiau, ar ir toje pačioje kuopoje, panašūs dalykai atsikartotų, tuokart busime priversti įvardyti kuopos numerį ir visą valdybą, kad nesirupina organizacijos gerove ir augimu.

Iš vienos SLA. kuopos mums šiaip rašoma:
„Musų kuopoje yra arti šimtas

šanarių. Nuo pat naujų 1911 metų mes visi mokame po 10c. kuopos reikalams. Tai-gi iki rugpjūčiui šių metų turėjo įplaukti į kuopos izdą netol \$190.00 Atskaitų mums kuopos valdyba neišduoda, o pereitame susirinkime paklausus kuopos sekretorių, kiek yra kuopos izde piningų, jis pasakė, kad tik apie 3 ar 4 dolariai.

„Daugelis nusistebėjome iš to. Matote, mes už salę susirinkimams nemokame, kuopa neturėd jokių ekspensų apart to, kad perrai ir šmet siuntėme po vieną delegatą į SLA. Seimus, kas mums apsiėjo apie 50 ar 60 dol. Praneškite, kas reikia daryti, kad kuopoje butų geresnė tvarka...“

Nėra abejonės, kad ne toje vienoje kuopoje tokie dalykai gali buti, tad šičion duosime patarimą visoms SLA. kuopoms, kurias tai gali apeiti.

1.— Kuopa privalo reikalauti nuo izdininko kaucijos; 2.— kas mėnuo kuopos sekretorius ir izdininkas kuopos susirinkimui turi pranešti kuopos izdo stovį, nurodžius, kiek izde buvo likę piningų nuo praėjusio mėnesio, kiek įplaukė, kiek, kur ir kam išmokėta ir kiek lieka izde; 3.— kuopos izdo globėjai turi pranešti kuopai bent du sykiu metuose apie kuopos izdo stovį; 4.— kuopa bent du sykiu metuose, prieš pusmetinius susirinkimus, turi išrinkti tam tikrą kontrolės komisiją, kuri privalo peržiūrėti ir patikrinti izdininko ir sekretoriaus kningas ir duoti raportą kuopai pusmetiniame susirinkime.

Prisilaikant tokios tvarkos, pačios kuopos džiaugsis ir augs, nes bus bendras užsitikėjimas, nebus šnairavimų ir nužiūrėjimų, kuopoje įvyks draugiškumas ir patys nariai panorės Susivienijimo ir kuopos gerovei darbuoties.

Į 36-ą SLA. kuopą, Chicago, Ill. įstoję buvęs SLRKA. Augščiausiojo Teismo narys, p. Iz. Nausiedas.

7-oji SLA. kuopa per savo organizatorių Antaną Galinską per vieną tik liepos mėnesį prirašė į Susivienijimą devynis narius. Iš to matome, kad ir Susivienijimui ir kuopoms labai naudinga yra turėti kuopų organizatorius. Tantai tos kuopos, kurios dar neišsirinko organizatorių, tegul pasiskubina tai padaryti; nariams besidauginant bus lengviau visiems ir musų organizacija vėlims bujoti.

Po 7-ai kuopai pagal skaitlių naujų narių, prirašytų prie Susivienijimo liepos mėnesyje, seka 74-oji kuopa So. Chicago, Ill. ir 12-oji kuopa Nanticko, Pa. Jai taip visos Susivienijimo kuopos kas mėnuo pasidarbuotų per metus-kitus, kaip pasidarbuo 7, 12 ir 74 kuopos, tai Susivienijimas turėtų į 20 tukstančių narių!

V. K. R.

DAINA.

(Žiur. Peržvalga.)

Mės penki broleliai žalioj lankoj, Ryta, poryta karaliaus rankoj. Mus penkis brolelius į vaiską varo, Geležinius pančius unt kojų nera. — Švisus karaliau, turi razumo, Kodėl nestoje unt pirmo dumo. — Kam aš pats stosiu unt pirmo dumo, Aš turiu vaiskelį kaip perlą judą.

Kad mums sustatė po du iš šalių, Liepė atnešti lazdelių žalių. Kad mumis plakė, žemė drebėjo, Iš rankų kojų kraujas teškėjo.

— Dėku, tatusiuk, už baltą duna, Tu neregėsi muno kumą. Dėku, matuše, už lingavimą, Ale nematyse muno mirimo. Dėku, seselei, už nešiojimą, Ale nematyse muno vežimo*). Dėku, broleliui, už bėrą žirgą, Ale nematysi kad aš išjuosiu. Kad aš išjuosiu, nebeperjuosiu, Reikės mun nuskęsti judoj marelėj.

Juds dumbelis mano paklotėlis, Šaltas vandanelis mano apklotėlis. Marga lydekė — muno seserelė. — Kad muni arklia po kojų dravatos, Nei tėvas nei motin neišratavos. Oi bėda, bėda, bėda prie bėdos, Kaip reikės numirti be savo viaros. „Ateitis“.

*) Suprask — laidojant.

APIE ĮSTOJIMO MOKESTĮ.

Vyriausis Susivienijimo tikslas — tai šelpti savo narius. Šelpimas yra parramas broliškumo principu: vienas remia visus, visi remia vieną. Susivienijimui taip pat yra reikalingi nariai, kaip ir nariams Susivienijimas. Vienok to supratimo pas mus kaip tik ir nėra. Mės vis dar nenusikratėme šiurkštaus pavydumo, kurs liudija, jog mės vis da neaugštai tepakilome kulturoje, vis da netoli tmužėgėme žmoniškumo keliais.

Štai neseniai Pildomoji Taryba pagarsino buvusios Konst. Komisijos įnesimą, kurį Pild. Taryba priėmė kaip įstatymą. Tuo nutarimu norima aplengvinti įstojimą į abu skyrius antsyk, kad tokiu budu musų organizacija vėlim augtu, kaip augus. Žinoma, panašaus nutarimo nė Konst. Komisija nė Pild. Taryba nebutų dariusi, jai nebutų mačiusi iš jo naują organizacijai. Juk kiekvienas teisingas žmogus supras, kad organizacijos reikalai arčiau prie širdies guli tiems žmonėms, kurie visą savo laiką pasvenčia organizacijos darbui, negu tiems, kurie organizacijos reikalams pasvenčia valandą-antrą mėnesyje, laike kuopos susirinkimo.

Po pagarsinimui to Pild. Tarybos nutarimo gauame iš kuopų įvairius išmetinėjimus ir rugojimus. Rugoja kartais net ir tokie žmonės, kurie, rodos, plačiau ir dalykus žiūrėti turėtų. Sakoma šitaip: „Jai įstojimas naujiems nariams (31 iki 35 m.) į abu skyrių yra \$3.00, tai seniems nariams įstojimas į pašalpos skyrių turėtų buti jai ne \$1.50, tai ne daugiau per du dol... Kitai, sakoma, jūs skriaudžiate senosius narius!... Išnaudojate organizaciją... veikiate despotiškai, lyg tas Rosijos caras...“ ir tt. ir tt. Pripasakoją daugybę dalykų, primeta nebutus prasakaltimus prieš organizaciją, tarp kitko pasako net ir tai, kad mės organizacijai blėdį darome. Pagal tai išėina, kad senosius neva skriaudžia jau ir tie, kurie dar prie SLA. neprisirašė, o gal ir niekad neprisirašys!...

Žinoma, dirbant organizacijai iš visos širdies, skaudu yra panašūs užmetimai girdėti. Nuramina tik ta mintis, kad ilginiui visi, kas panašiais užmetimais vaišina Pild. Tarybą, o tankiai ir redakciją, persitikrins, jog dabar yra daroma tik tai, kas, dirbančiųjų nuomone, turi buti Susivienijimui naudinga.

Tačiau reikalinga yra pakalbėti ir apie tą neva skriaudą, kurią mato užmetimų autoriai, buk ji daroma seniems nariams. Žiurėkime, kaip mės vienpusiškai

dalykus tematom!

Skriauda esanti tame, kad naujas narys, įstodamas antsyk į abu skyrius, įstojimo moka tiek pat, ar beveik tiek pat, kiek ir senasis narys, įstodamas į skyrių pašalpos ligoje. Pvzd. nuo 31 m. iki 35 m. mokama po \$3.00. Seniems nariams to amžiaus nariams \$3.00 įstojimo į pašalpos skyrių padavė Konstitucijos Komisija; SLA. nariai tą paragrafą priėmė, Seimas užvirtino, tai tokia mokestis turi ir pasilikti iki ji nebus tpo pačiu keliu, tai y. per Referendumą ir Seimą perrainyta. Tai viena. Prisilaikydami savo nutarimo, mės (to amžiaus nariai) turime mokėti įstojimo į pašalpos skyrių \$3.00. Tatai ar mums butų lengviau, jai naujai įsirašantieji į abu skyrius turėtų mokėti ne po \$3.00, kaip dabar nutarta, bet po \$5.00? Ar-gi mums, seniems SLA. nariams, butų nuo to lengviau? Aš mįsliju, kad ne. Tuokart mums butų sunku gauti naujus narius; o juo daugiau mės turėsimė narių, juo mums patiems bus linkmiau ir geriau.

Tai viena. Antra — naujai įstojantis narys į abu skyrius kur kas daugiau sumokės į apsaugos skyrių, negu senasis narys. Imkime pavyzdžiui 33 metų nari. Per 10 metų senasis 33 metų narys sumokės į apsaugos fondą \$15.00, į pašalpos skyriaus fondą \$36.00 ir į SLA. lėšų fondą \$18.00, arba viso \$69.00; pridėjus prie senojo nario įstojimą (prieš 1911 m.) į apsaugos skyrių \$1.00 ir dabar į pašalpos skyrių \$3.00, gauame \$73.00. To paties amžiaus narys, dabar prisirašęs į SLA., per 10 metų sumokės: į apsaugos skyrių \$22.80, į pašalpos skyrių — \$36.00, į SLA. lėšų fondą — \$18.00 ir įstojimo, viso — \$79.80, arba, kitaip sakant, naujas narys per tą patį laiką sumokės \$6.80 daugiau, negu senasis.

Tokiū budu apieskriaudą, daromą neva seniems nariams, negali buti kalbos, jai mės norėsimė žiūrėti į SLA., kaipo savyšalpos draugiją. Mums matosi, kad šituo atžvilgiu senesnieji SLA. nariai neturėtų rugoti. Atpenė, jai jiems rupi organizacijos gerovė, tai jie turėtų pritari anam Pild. Tarybos nutarimui, nesa prie naujai paskelbtų įstojimo mokesčių daug lengviau prirašyti naujus narius. O juk, tur buti, kiekvienam musų miela matyti, kaip organizacija augs, o ne puola, tuom labjau, kad ta organizacija, Susivienijimas, — tai mės patys. Tad Susivienijimą drutinti ir auginti — tai darbas patiems sau, todėl dirbkime, šalin numetę niekam nepamuotą pavydumą, dirbkime sau, o ateityje ir patys savo darbo pasekmėmis pasidžiaugsime.

SLA. narys „Darbštulis“.

S. L. A. KUOPAI MONTELLO, MASS.

Man atsilankius į Montello pas draugus, rugp. 5 dieną, susiėjau su J. Vaičėnu ir užgirdau naujieną, kad SLA. kuopa turėjus susirinkimą Rugpj. 4 dieną ir šis susirinkimas tur but „paskutinis“, nes mokesčių visai mažai mokėjo, ir daugumas išėjo dejuodami, kurie priklausė per daug metų prie SLA.

Priežastis to viso — tai raportas delegato H. Stankaus, kuris buvo XXVII Seime. Man pasakota, kad p. H. Stankus pasakė, buk SLA. trumpas gyvenimas, nes jokios esą tvarkos nėra, namas praščiausioj esąs vietoj, „Tėvynė“ duodanti didelius nedateklis ir t.t. Pats budamas kuopos prezidentu, padėjo kujuką ant

stalo ir atsivėikino, ir tokiu budu kuopa įrsta.

Niekados nesitikėjau, kad p. H. Stankus taip vienpusiškai pasielgtų, bet jo darbas jau parodo vaisius.

Kuopos nariai, neturi išsigasti, ir bėgti tolin, bet ištirkit patys ar teisybę jum pasakoją jusų delegatas. Del geriausio ištirimo aš jum paduosiu savo nuomone: susaukkit visus kuopos narius ir p. H. Stankus turi buti, ir duokit man žinią, kada bus susirinkimas, aš pribusiu ir išduosiu jums teisingą raportą. Tada galėsim mudu su p. Stanku padiskusuoti apie smertį SLA., tik tada jūs sprasit, kur yra teisybė.

XXVII Seimo delegatas,
K. Jurgeliunas,
233 Broadway,
So. Boston, Mass.

PADĖKAVONĖS LAISKAS.

Aš, Juozas Kuncevičius, narys 14-tos kp. SLA. iš Cleveland, Ohio, siunčiu savo širdingiausiai padėkavonę visiems SLA. nariams, o ypatingai pasiuntiniams 27-to Seimo SLA. už pripažinimą išmokėti man mano pašalpą dar gyvam esant.

Taipgi atsiliepsių į lietuvių visuomenę, kad visi rašytumėtės prie šios garbingos organizacijos, kuri nė vieno lietuviu nuo sąvęs nepastumė, ir nelaimėje esančius gelbsti pagal geriausią savo išgale.

Lai gyvuoja Susivienijimas Lietuvių Amerikoje amžinai! Lai skleidžia savo šakas po tolimiausius lietuvių apgyventus kaime! to linkiu nuo širdies — Juozas Kuncevičius.

ATVIRAS LAISKAS MUSŲ LAIKRAŠČIAMS.

(„Lietuva“, „Vien. Liet.“, „Katalikai“, „Darb. Vilčiai“, „Keleiviniai“, „Kovai“, „Saulė“ ir „Laisvei“.)

Įvedus Susivienijime skyrių pašalpos ligoje, pasirodė reikalinga supažindinti lietuvių visuomenę su tuo nauju įvedimu musų organizacijoje. Todėl diem atvejais kreipėmės į musų laikraščius, kad jie patalpintų SLA. Sekretoriaus pranešimus apie įvedimą minėto skyriaus, apie sąlygas prisirašymo prie pašalpos skyriaus ir apie prisirašymą prie Susiv. Liet. Am. pašalpinų draugysčių.

Abudu SLA. pranešimu maloniai teikėsi patalpinti šitie musų laikraščiai: „Lietuva“, „Vien. Lietuvninkų“, „Katalikas“, „Darbininkų Vilis“, „Keleivis“, „Kova“, „Laisvė“ ir „Saulė“.

SLA. Pildomosios Tarybos vardu šiومي išreiškiu širdingą ačiū visiems viršaus paminėtiems laikraščiams, parodžiusiems savo užuojautą musų organizacijai, kuriai ypač šiuo laiku toki užuojauta yra labai pageidaujama. Be to pasitikiu, kad Gerb. musų laikraščiai neatsisakys ir tolesniai remti Susivienijimą Liet. Am., laiks nuo laiko primindami jį savo skaitytojams ir paragindami juos rašyties prie SLA., kaipo prie vienintėlės pažangios pašalpinės organizacijos, kurios darbai per 27 metus parodė ją esant naudinga musų visuomenei.

Su pagarba

A. B. Strimaitis,
SLA. Sekretorius.

SLA. ISTORIJA.

(Taša).

II Susivienijimo Visų Draugysčių Liet. Kat. Amerike Seimas.

Antras „Susivienijimo Visų Draugysčių Katalikiškų Lietuviškų Amerike“ Seimas taipgi buvo laikytas Plymouth, Pa. Kas šito seimo buvo nutarta, nežinia. Jo protokolai buvo pagarsinta „Vien. Liet.“ už 1887 m., kuri nusiųsta Paryžiaus parodon 1900 m. dingo.

D. Bačkauskas vienas iš pirmutinių šito Susivienijimo steigėjų, savo laikraštyje „Saulėje“ už 1888 m., num. 6 ir 7 abudu buvusius seimus gerokai išpeikė.

I šita jo išpeikima per „Vienybę Liet.“ atsiliepė tulas Susivienijimo šalininkas, slapyvardžiu Kunigevičius, užstodamas seimą ir išpeikimą pavadindamas „brolišku barniu“. Tiek mes ir žinome apie to laiko Susivienijimo V. Draugysčių Kat. Liet. Am. stovį. Vienok galime spręsti, kad tasųk Susivienijimo stovis nebuvo geriausias. Susivienijimo tikslas sujungti visas draugijas, žmonėms neatrodė gana svarbu. Jai kurie rašėsi prieš Susivienijimo, tai tik dėlto, kad to norėjo jų vadovai, kunigai, bet naudos iš tonematė, ar matė visai menką. Ir ištikro, ką didelio Susivienijimas galėjo nuveikti, nariams mokant į jo kasą po 10c. į metus? Tų sudėtų pinigų kaip tik užteko Susivienijimo reikalų vedimo lėšoms, ar gal nei to ne. Susivienijimo narius, reikalui atėjus, turėjo šelpti pačios draugijos, kurie prie draugijų nepriklausė, tie jokios pašalpos negalėjo laukti. Jie mokėjo po 10c. į metus ir nieko už juos negavo. Žodžiu sakant, tos užčiuopiamos, medžiaginės naudos, kurios žmonės nuo Susivienijimo galėjo laukti, jis nežadėjo, o kitos, dvasinės naudos, kuri yra randama bendrame žmonių sugyvenime, jie nematė ir nebuvo kas tą jiems paaiškina. Tokiu būdu Susuvienijimo reikalai stovėjo beveik ant užšalimo laipsnio. Taip dalykai ėjo iki pačiam trečiam seimui.

Susivienijimo organe „Vienybėje Lietuvinkų“ už 1888 m. apie Susivienijimo reikalus niekas nei rašė, nei garsino.

III S. V. D. L. A. SEIMAS.

Trečiam Seimui besiantinant, Centro Raštininkas „Vienybėje Lietuvinkų“ per kelis numerius pagarsino apie ateinantį seimą; bet laiko seimui nepaskyrė, kadangi tas buvo pavesta padaryti Susivienijimo Rektoriui. Taigi Seimui dienas paskyrė vėliaus, tuolaikinis Susivienijimo Rektorius, kun. Varnagiris, spal. 30 ir 31, 1888 m., Mahanoy City'je, Pa.

Seimo rengimu užsiėmė vietinė Sv. Juozapo Draugija.

Kaip tojo seimo protokolai skelbia, paskirtu laiku, spalio 30 d. delegatams paskirton vieton susirinko visi delegatai, kur juos gražiai priėmė vietinė Sv. Juozapo Draugija. Antrą valandą po pietų visi susijė gražiai išpuošto Seimui svetainėn ir seimas prasidėjo malda, kurią kalbėjo kun. Juodišius, kun. Abromaičio asistuojamas. Šitai jų pamaldai vargonais pritarė iš Shenandoah-rio Sv. Jurgio Draugijos delegatas, Vincas Juodkojis. Maldai pasibaigus buvęs užgiedotas, anot protokolo kalbos, „naradavas himnas“, kurį giedojė visi susirinkusieji. Kokio ten himno buta, nežinia, bet lietuviškų jis buti negalėjo, nes pas to laiko lietuvius dar jokio himno nebuvo. Kadangi Susivienijimo vadovais buvo kieti lenkininkai, tai galima spėti, kad tai buvo giedota koks nors lenkų himnas.

Po himno kun. Juodišius pasakęs prakalbą apie Lietuvos vargus po Rusijos jungu; toji prakalba buvusi tokia graudi, kad ji klausytojams ašaras iš akių išspaudė.

Be Lietuvos vargų kun. Juodišius užgriebė ir Susivienijimo reikalus, — kaip pranešėjas rašo — „nors trumpais, bet pašėnavonės vertais žodžiais“. Jo kalbos turiniu buvo organizavimo reikalai; jis kalbėjo, kad kiekvienas lietuvis tarp savo brolių prvalo buti apaštalu; kad jis savo pavyzdžiu turi sėti gerų darbų sėklas ir visus vesti į vienybę.

Girdėjęs šitą jo žodžius taip susigraudino, kad sakėsi nepamiršią jų kol gyvais busią.

Lygiai jam kalbą pabaigus svetainėn ėjo Susivienijimo Rektorius, kun. Varnagiris ir Susivienijimo pirmininkas, Jurgis Andriūšis, iš Chicago, Ill. Atėję jie užėmė savo vietas ir atidarė seimą.

Peršaukus delegatų vardus ir priėmus jų raštus, iškur ir nuo kokios draugijos, delegatų pasirodė nemažas skaitlius; bet kiek to nemažo skaitliaus buta, nežinia. Sprendžiant pagal vieną iš Centro Raštininko pranešimų, buvusių po seimui, kuriame kaip matysime toliaus, jis sako, kad į Susivienijimą priklauso tik septynios draugijos, galima sakyti, kad tas „nemažas skaitlius“ siekė gal kokią dešimtį.

„Obyvatelis“ Ant. Danisevičius, iš Mahanoy City, Pa. buvo aprinktas Seimo Maršalka. Seimą vedė seni Susivienijimo viršininkai.

Pirmas posėdis traukėsi iki pusi po šešių; pusiau septintą delegatai ir — kaip Seimo raštininkas sako — „šėnauai“ kūningai nuėjo vakarienės, kuri rtaukėsi iki 9 valandai. Po vakarieniės vėl visi susirinko svetainėn ir svarstė Susivienijimo reikalus iki 11 valandai; paskui, posėdį užbaigė malda, išsiskyrstė.

(T. b.)

SIS BEI TAS.

(Taša iš N33.)

Viso minėtos 32 vietose gyveno 506,338 žmonės, iš kurių 455,690 gyveno miestuose, o kiti 50,648 miesteliuose. Visoje Latvijoje tuo laiku buvo 1,928, 958 gyven. Iš to skaičiaus — 506,338 — daugiau negu viena ketvirta dalis gyveno miestuose.

Pastarais 15 metų miestų skaičius pasidaugino. Dabar turi su virš 2000 gyventojų taipgi Kandava (1897 m. turėjo 1,859 gyv.), Sasmaka (1,832), Dubelė (1,721), Aluksnė (1,587), Smiltinė (1,484), Varkalnai (1,810), Raipilii (1,527) ir Dagda (1,516). Toksai pat gyventojų skaičius matosi ir Korsovoje, Sabilėje ir Grobinioje. Tokiu būdu dabar Latvijoje bus 40—43 miestų.

Ir gi pastarais metais taipgi žymiai pasididino ir gyventojų skaičius. Sausio 1 d. 1910 metais Rygoje buvo 519,106 gyventojai, Bolderajoje 8,637, Slokoje 4,500 ir kituose Vidžemės miestuose gyventojų skaičius mažiau-daugiau pasididino. Tuo pačiu laiku Ventspilėje buvo su virš 27,000 gyv., o Liepojoj pernai buvo skaitoma 83,650 gyventojų (su priemiesių ir kariškuoju uostu apie 110,000). Taipgi Dinaburge dabar yra su virš 100,000 ir Rehzenė apie 35,000. Minėtuose 7 miestuose gyventojų skaičius pastarais 15 metų pasidaugino 335,068 gyventojais, t. y. 75 nuošimčių. Kituose miestuose gyventojų skaičius dauginosi lėčiau. Paėmus atidžion pirmesnių miestų gyventojų dauginimąsi, tai dabar visuose mažesniuose Latvijos miestuose bus apie 91, 240 žmonių. Visuose Latvijos miestuose, imant visus kartu, dabar bus 865,000 gyventojų. Viso Latvijoje bus su virš 2,200,000 gyventojų, arba 39 nuošimtis miestų gyv. Paduotos skaitlinės parodo, kaip greitai didinasi Latvijos miestai ir miestų gyventojai ir kaip su tuo auga tos šalies kultūra, ir vietinė pramonė.

(Iš „Domas“).

LAISKAI Į REDAKCIJĄ.

I.

Gerbiamoji „Tėvynės“ Red! Malonėkite paaiškinti, kas yra autorium straipsnio, tilpusio „Tėvynės“ N32 „Žiurint iš šalies“. Aš, žemiau pasirašęs, tvirtinu, kad straipsnis yra rašytas ranka p. J. S. Pruslaidžio, mano-gi oponentas. p. J. S. Vaškevičia, sako, jog tą straipsnį supabirkavo p. V. K. Račkauskas, padaręs tulas iš p. Pruslaidžio rašto ištraukas. Kadangi mūsų ginčai ėjo viešai 10 d. Rugsjūčio, 7-tos kuopos susirinkime, tai tuomi interesuojasi dauguma kuopos narių. Todėl mes malonėtumėm, kad paaiškinimą duotumėt viešai per „Tėvynę“.

Su pagarba

J. Kazakevičius.

Nuo Redakcijos. Straipsnio „Žiurint iš šalies“ autorius — V. K. Račkauskas, ką ir parašas liudija. Klysta p. J. S. Vaškevičia, sakydamas, buk V. K. R. „padaręs tulas ištraukas iš p. Pruslaidžio rašto“; — straipsnyje perspansdinta žodis į žodį patilpęs „Dilgėlėse“ p. Pruslaidžio rašteli, kuriuo „pajieškoma“ SLA. konstitucijos projekto referendumas.

Man labai malonu girdėti, kad šis straipsnis sukėlė kuopoje ginčus, nesa žmoniški ginčai ir dalykus geriau išaiškina ir žmones paakstina veikti. Jai ką straipsnyje užgavau, meldžiu atleidimo, nes nepadariau to su noru užgauti, o išreiškian taip, kaip pats dalykus suprantu ir kaip, pagal mano nuomonę, jie yra suprastini.

V. K. Račkauskas.

II.

„Jei ištraukos yra daromos iš kit laikraščių vertėtų jas teisingai talpinti. Paskutiniame „Tėvynės“ num. įsibruko nemaža klaida „Motinėls“ reikaluose.

Vietoje: „Geležiniame kapitale“ — \$179.10“ turi but — \$1769.10“. Jautrus tai klausimas; malonėkit atitaisyti.

Kun. M Pankauskas,

„Motinėls“ sekr.

Nuo Redakcijos. Žinias apie „Motinėls“ narių suvažiavimą paėmė iš „Žvaigždės“ (N32), tad kn. M. Pankausko patėmijimas sulig teisingo žinių talpinimo tinka „Žvaigždei“, o ne „Tėvynėi“. Talpindami „Motinėls“ sekretoriaus laišką, atitaisome ir jo patėmytą klaidą, kuri pateko į „Tėvynę“ iš „Žvaigždės“.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. S. A. Majauskas. Girdėjome nuo Sekretoriaus, kad visas klausimas sulig įstojimo į pašalpos skyrių jau paaiškėjo kuopos valdybai. Prie to apie tuos dalykus nuolatos rašoma „Tėvynėje“, tad pavelykite netalpinti Jūsų rašteli.

244 kuopos Valdyba. Tur buti jau gerb. kuopos nariams paaiškėjo, kad visų įstojimo mokesčių pusė lieka kuopos izde, o pusė siunčiama į Centrą. Įstojima ant syk įstojantiems ir abu skyrių, apskelbė „Tėvynėje“ ne p. A. B. Strimaitis, bet Pild. Taryba, kuri priėmė p. A. B. Strimaitio ir Konst. Komisijos įnesimą. Tai padaryta dėlto, kad kuodaugiausia žmonių patraukti prie SLA. Juo daugiau naujų narių rašysis prie SLA. juo geriau bus visiems, ir seniems nariams, nesa tuokart bus galima sumažinti mokesčius į SLA. lėšų fondą. Turėkime Susivienijime, paveizdan, 10 ar 12 tukst. narių, tuokart į SLA. lėšų fondą mokėsime mažiau, negu dabar mokame. Tad mūsų pačių, ty. SLA. narių, reikalas yra aplengvinti, kiek tik galima, įstojimą naujies.

p. J. D. Tautis. Labai žemai atsipašome, kad nieko nepranešėm. Galite buti ramūs, niekas neprazs, ką galėsim sunaudosome, o kas liks — sugražinsime. Daugiau pranešame laišku.

Atkartojame dar sykį, kad į Centrą reikia siųsti tiktai pusę visų įstojimo mokesčių. Jūsų straipsni pavelykites netalpinti „Tėvynėje“, nesa viskas, apie ką ten kalbate, jau išaiškinta.

p. V. V. Grebliunas. Klaidą atitaisome, patalpinsime prie pirmutines progos.

p. A. Hermanavičius. Ačiu už laišką. Tamstos sumanymas yra labai gražus, bet jis negali buti įrašytas į SLA. konstituciją. Mums reikia mūsų žmones sviesti, tuokart ir skebų nebus.

L. A. U. P. N. Klubas, Hartford, Conn. Atleiskite, negalėjome patalpinti. Patilps N35.

p. P. S.—s. Ir neužkabindami negalime atsiginti. Nedėsimė.

p. W. J. Petkon. Ačiu už laišką, bent mes manome, kad Jums priderėtų bent kiek mandagiai rašyti, nesa į nemandagius laiškus nesinori ir atsakinėti. Kuopos nutarimus, kuriuos, kaip sakote, kuopa pavedus Jums parašyti, mes gavom, bet patalpinti jų negalėjome ir negalime, nes po jais Tamstos ranka padėti kuopos viršaininkų parašai; tokiu būdu panašus raštas ne tik netenka jokios svarbos, bet yra nelegališkas. Manėm, kad toki raštą atsiantė parašes pats p. H. Stankus, nesa jo vadru išsiųsta, o jo rankos rašto redakcija nežinojo; dabar matome, kad klydome, taiti prieš p. H. Stankų atsipašome ir pranešame, kad kuopos valdybos narašai, pp. H. Stankaus, K. Vaičiūno ir J. Vaičiūno, padėti vieno p. W. J. Petkono ranka. Kuopų nutarimų su panašiai suklustuotais parašais mes negalime pripažinti ir talpinti organe. Be to, kaip jau pirma atsakėm, Jūs kalbate nutarimose apie tokius dalykus, kurių nėra, kaip, pavyzdžiui, apie tai, kad dabar nariai turi mokėti už organą 15c! Draugai, bukite teisingi ir nesikaršiuokite. Ilykusią 33-me „Tėvynės“ numeryje klaidą atitaisome, pastebėdami, kad niekas nėra luosas nuo klaidos. Tikimės, kad ateityje nebusime priversti skaityti Tamstos laiške tokius išsireiškimus, kaip „mulinimas akių“, „raitymas uodegos“ ir t. p. Nemanokit, gerbiamieji, kad jūs, išsirinke mus prie darbo Centre ir redakcijoje, turite tiesą taip kolioti, kaip Jums pasidaboja.

p. S. E. Vitaitis. Ačiu. Patilps.

PRISIŪSTA REDACIJAI.

Teatras Žmonijos Gyvenime, jo istorija, uždaviniai ir vertybė. Parašė Juozas Baltrušaitis. Žmonių Knugyno leidinys N7 Pittsburgh, Pa. 1912 m. 54 pusl.

Visuotinoji Historija satyroje. Parašė T(oks)... (Sioks)... K(itoks). „Vienybės Lietuvinkų“ spauda ir lėšos. Prooklyn, N. Y. 184 pusl. kaina 60c.

KLADŲ ATITAIŠYMAS.

33-me „Tėvynės“ numeryje atitaisinta yra zeceriška klaida. 3 pusl. antroj kolonnoj, ketvirtroje eilutėje nuo apolios, pasakyta: „14-tas k. pasiuntintys...“ ir tt. Turi buti: „17-tas k. pasiuntintys...“ ir tt.

Redakcija.

SLA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

Pittsburgh, Pa. 136 kp. ir Dr-tės D. L. K. Gedemino bus metinis susirinkimas 25 d. Rugsjūčio, 2-ą val. po pietų, L. M. Dr-tės svetainėje, 142 Orr gatvės, susirinkit visi nariai ir atsivekit nauju. Sekr. S. Kirmins.

Waterbury, Conn. 11 kuopa SLA. laikys susirinkimą rugsėjo 1 d. 7:30 tai yra nedėlios vakare. Malonėkite visi nariai susirinkti ir naujus atsivesti, nes nuo 1 d. liepos jau įvesta pašalpos skyrius ir per susirinkimus tik galima į pašalpos skyrių prisirašyti; taipgi bus labai svarbus balsavimas kaslink seimų laikymo kas metai, at kas du metai. J. Ažunaris.

So. Chicago, Ill. Susirinkimas 74-tos kp. SLA. atsibus 1 d. Rugsjūčio 1912 m. 2-ą valandą popietų.

Visus narius užprašau atsilankyti ir atsivesti su savim po porą draugų, kurie dar nepriguli prie SLA. ant šio susirinkimo išgirsti tą, ko da niekad negirdėjot.

Moterėls su dušinkais, Merginos su vaikinkais, Nepraleiskite šios progos Rašykites prie pašalpos, Visi kas tikite lietuvis — Lai išaušta mus gerbuvais! Meldžiu visus, broliai garbus, Kuopos sekretorius Garmus.

So. Boston, Mass. 43 kuopos SLA. bus laikomas susirinkimas 27 dienų Rugsjūčio (August) 1912 m. 7:30 val. vakare Bažnytinėje salėje, prie penktos gatvės.

Malonės visi nariai butinai pributi, nes šiame susirinkime bus balsavimas apie busiantį seimą. Seimai butų pašalpos laikyti kas metai, ar kas du metai. Malonėkite apsvarstyti ir šiame susirinkime savo balsą atiduoti už ar prieš?

Taipgi malonėkite ateidami atsivesti nors po vieną naują narį prisirašyti prie SLA. ir kartu prie pašalpos, nes yra daug parankiu priklausyti prie SLA. — daug pigiau pareina nei kuriose draugijose, o už tą patį mokesį gaunama ir laikraštis „Tėvynė“, 43 kuopos SLA. sekretorius M. Mockapetris.

PIKNIKAS!

New Britain, Conn. Sanryšio Lietuvos vėskų Draugysčių atšibus pirmas didelis iškilmingas piknikas 31 d. Rugsjūčio (August) Quartett Club Parke. Visus lietuvius ir lietuvaits iš visos Connecticuto Valstijos kviečiame atsilankyti; bus visokių gėrimų ir valgytų pirmos klesos, priegtam bus draugysčių traukinės lenktynės ir kitokios zobovos; atsilankiusiems stengsimės kuogeriausiai užganėdinti.

Prasidės 1-mą valandą popietų. Ižanga į parką dykai. S. L. D. Komitetas.

Visiems lietuviams naudinga.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIU AMERIKOJE

Nuo 1-mos d. Liepos mėnesio 1912 metų įvedė SKYRIŲ PAŠALPOS LIGOJE. Tas skyrius yra svarbus netik dabar gyvuojantioms SLA. knopoms, bet ir pašalpinėms draugystėms, kurioms daug geriaus ir naudingians yra prisidėjus prie Susivienijimo, vesti pirmyn savo narių šelpimo darbą pagal vienodą tvarką iš vieno centro.

1) Naujai tveriančiosios pašalpos draugystės nereikalauja gaišinti laiko išjėskant sau tiesų nuo valdžios: jos ganna čarterį iš Susivienijimo dovanai, tik reikia priduoti Susivienijimui tam tikrą aplikaciją, ir tuomi jos sudėdys nuo 30 iki 50 dolarių.

2) Draugystės nereikalauja išmesti 20 iki 30 dol. už spausdinimą konstitucijų kas kelinti metai, mokesčių kningelių, įvairių blankų, nes iš SLA. viską gauna dovanai.

3) Mažose vietose, kur negalima sutverti pašalpinės draugystės nesant užtektinai lietuvių skaitliaus, ten lengvai galima suorganizuoti SLA. kuopą ir įvesti ligoje pašalpos skyrių, nes 10 ypatų, neskiriant moterų, gali sutverti tokią pašalpos draugystelę, o tai nėra galima padaryti, neprisidant prie SLA.

4) Lietuviai, blaškomi gyvenimo aplinkybių iš vietos į vietą, nenustoja buti nariais ir gauna pašalpą kiekvienam laike, nes, persikeldami į kitą vietą, nereikalauja išnaujo įjieskoti kokios pašalpinės draugystės ir prisirašyti, ir dar laukti 6 mėnesius kol pasilik pilnu jos nariu kad ganti pašalpą.

5) Draugijų nariams, kaip ir SLA. nariams, naudinga prigulėti prie SLA. visapusiškai pažvelgus. Koznas ganna savaitinį laikraštį dovanai, ir SLA. išleistas kningas už pusę čienios, posmetinė nemažian kaip \$150.00 ir ligoje pašalpos po \$6.00 savaitėje, o mokėti reikia kiekiek daugiau, jei dar nemažian kaip į paprastą pašalpos draugystę.

Mokestis į pašalpos skyrių 30 centų mėnesyje. Už 6 mėnesių tampa pilnais nariais. Visi SLA. nariai turi tiesą prisirašyti prie ligoje pašalpos. Skyriaus be aprnežavimo amziaus, mokėdami laipsniškai įstojimo mokesčius iki 45 metų amziaus, žemians parodytu budu:

Nuo 18 iki 30 metų amziaus \$1.50; nuo 30 iki 35 metų \$3.00; nuo 35 iki 40 metų \$4.00; nuo 40 iki 45 metų \$5.00; nuo 45 metų amziaus ir augšciaus \$6.00.

Tie, kurie da nepriguli prie SLA., gali įsirašyti į abudu skyrius, užsimokėdami įsirašymo mokesčių šiaip:

LAIPSNIAI

Amžis	\$150	\$300	\$600	\$1,000
Nuo 18 iki 30	\$2.50	\$3.50	\$4.50	\$5.50
30 „ 35	3.00	4.00	5.00	6.00
35 „ 40	4.00	5.00	6.00	7.00
40 „ 45	5.00	6.00	—	—
45 „ 50	6.00	7.00	—	—

Norinti prigulėti prie pašalpos skyriaus butinai turi prigulėti bent prie vieno apsaugos skyriaus, visi mokesčiai į abudu skyrių turi but mokami kartu pilnai už visą mėnesį ar daugiau.

Reikalaudami daugiau informacijų kreipkitės pas kuopų viršininkus arba pas Centre's Sekretorių, paduodami savo pilną adresą.

SLA. CENTRO SEKRETORIUS,

A. B. STRIMAITIS

307 W. 30th St.

New York, N. Y.

BALIUS! BALIUS!

Susivienijimo Lietuvių sv. Kazimiero (Draugija) Parengė puikų pasilinksminimą 2 d. Rugsėjo 1912 m. puikiausioje svetainėje visame BOSTONE ODD FELLOWS HALL, 515 TREMONT ST., BOSTON, MASS.

Prasidės 2 valandų po pietų ir trauks iki vėly vakarų. Užprašome visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti į mūsų parengtą puikiausią pasilinksminimą, kaip ir So. Bostono, Bostono ir E. Cambridgijos ir visų aplinkinių miestelių, nes ta svetainė yra parankioji vietoj ir iš visur paranku karais privačiuoti.

Nepamirškite, kad tas balius atsibus Labor Day ir atsilankytis visi. Įžanga vyri su mergina 50c. Vienai merginai 25c. Užprašo visus atsilankyti Komitetas.

ANTSPAUDA \$1.25.



Kurios SLA. kuopos dar neturi antspaudos, teiksitės atsiųskiti pas mane, o iš padarau visokias antspaudas del visokių organizacijų: gumines ir metalines. Reikale rašykite šiuo adresu:

W. J. PETKON, Montello, Mass. (34) 27 Porter St.,

DAKTARAS-KVOTĖJAS: Joan. Baltrušaitienė, 2400 5th Ave., Pittsburg, Pa.

APSVIETOS KOMISIJA: L. Šernas, 3252 S. Halsted st., Chicago, Ill. Dr. J. Šliupas, 1419 N. Main ave., Scranton, Pa.

ISTATŲ KOMISIJA. F. P. Bradchulis, 1114 Stock Exchange Bldg., Chicago, Ill. S. E. Vitaitis, 119 E. Centre st., Shenandoah, Pa.

FINANSŲ KOMISIJA: S. Tananevičia, 3244 S. Morgan st., Chicago, Ill. K. Varašius, care of All Nations Dep. Bank, Pittsburg, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA: J. Bendoraitis, Silver Creek, Pa. A. Ramanauskas, 101 Oak st., Lawrence, Mass.

LABDARYSTĖS KOMISIJA. T. Ratkevičius, 52 Spring st., K. Jurgeliunas, 233 W. Broadway, So. Boston, Mass.

STOVIO KOMISIJA: V. K. Račkauskas, 307 W. 30th st., New York, N. Y. J. Ambrazejus, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y. Visų viršminėtų komisijų trečiuoju nariu yra S. L. A. viceprezidentas p. P. Mikolainis, Box 62, New York, N. Y.

GERA PROGA. GRAMATIKA angliškos kalbos mokytis \$1.00 be mokinio (apdaryta) VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokinis skaityti ir rašyti be mokinio \$1.50 ARITMETIKA mokinis mokytis \$3.50, mokytojas mokyti \$1.00 NAUJAS BŪDAS mokinis rašyti be mokinio \$1.00. Kas atsitys iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Tėvynės" ir \$1.00 per Money Order. tai gaus visas 4 knygas ant 60 c. pigiau. P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

ATIDA NE UKĖSAMS SUVIENYŲ VALSTIJŲ. Dėlko atsiviams reikalingos ukėsytes popieros. 2. Ką reikia daryti norint pastot Suv. Valstijų ukės. Kur ir kada galima paduot prašymą. Ką turi žinoti pakol gausi ukėsytes popieras. Klausimai su atsakymais lietuviška ir angliška ir daugelis naudingų patarimų. Knygelė kožnam lietuvini yra reikalinga ir jį galima gauti pas J. Bendrick. Kaina 25c. Piningus ir laiškus siųskite šiuo adresu: JOSEPH BENDRICK, Clerk of Court, Pottsville, Pa.

SMITH PREMIER RAŠOMA MAŠINA VIENAM MENESIUI \$15.00 PARADAVOS SMITH PREMIER RAŠOMA MAŠINA ŠEŠIEMS MENESIAMS Parduodama LENGVA IŠMOKĖJIMU Smith Premier Department Remington Typewriter Company, (Inkorporuota) 325-331 Broadway New York, N.Y.

Ar Keliausite i Lietuva?

MES pasitiksime Jumis priebunant i New Yorka ant dipo. MES dastatisme Jusu baksus ant laivo. MES duosome Jumi nakvine. MES pastorosme del Jusu paszporta. MES palidisme Jumis ant laivo. atsizaukite i

Eastern Transfer Co. (A. BALTIEJUS, Prezidentas) 128 Cedar Street, NEW YORK, N. Y. Agentus teipgi uzprasome siusti pasazerius pas mus, o bus kuonu-graizausei aprupinti.

SVEIKATA BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTAS! Gyvenimo džiaugsmas ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatoje! Jau nuo keliolikos metų Brooklyn-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTEIKA PROVIZORIAUS VINCŲ J. DAUNOROS kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų išnaudojimo ir įgydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių. LIETUVIŠKA APTEIKA savo ilgu metu pritrinimu išrado daugybę specialiskų gyduoliu, sutaisyti iš sveičiausių ir geriausių gydančių medikamentu ir labai pasekmingai gydantių įvairias ligas. Tarpie kitu aptekos samdelyje sukrautos ir gaunamos sekancios gyduoles:

Kraujo Valytojas \$1.00 Nuo galvos skaudėjimo 10c ir 25c Gyvasies Rikšanas 75c Nuo kojų nuopadų 10c ir 25c Nervi Stiprintojas 50c ir 1.00 Nuo daru gedimo 10c ir 25c Vaistas del Vidurio 50c ir 1.00 Nuo nerlaimo 25c ir 50c Kraujo Stiprintojas 50c ir 1.00 Planku stiprintojas 25c ir 50c Nuo kosulio 50c ir 1.00 Ligonomas arba Expelleris 25c Nuo gerklės skaudėjimo 25c 50c Nuo plauku žilimo 25c 50c Skilvinės proskos 10c ir 1.00 Nuo Reumatizmo 50c ir 1.00 Piguokos del kepeniu 25c Nuo letisų ligu 50c ir 1.00 Blakii nakintojas 10c Nuo dusulio 25c 50c Del isvarymo soliterio 3.00 Nuo kermeliu 25c 50c Anarinas plonvini 25c Ant-segiskis medikas 25c 50c Nuo koju prakaitavimo 25c Nuo viduriavimo 25c 50c Gydatini mosis 50c Katorija del vaikų 10c ir 25c Antsepiškas mosis 25c Pralios del slankiu 25c 50c Gumbo laiai 50c ir 1.00 Ką pu nakintojas 10c 25c

Specialiska Tikrai Lietuviska Trejanti Arba Trejos Devynios 25c. Taippat is Lietuvos pargabentis visokias Lietuvos gydančios žoles, salnius ir t. t. kokios tik yra žomos is žmonių vaistojamos.

Reikalaukite prisuitimo katalogo su mūsų gyduoliu aprašymais

Kreipiantiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sažiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje. Jaigu jums brangi yra jusu sveikata, tai tuojais reikalaukite gyduoliu, rašdami arba atsilankydami i Lietuviską Apteką.

VINCAS J. DAUNORA, Aptekorius, 229 Bedford Avenue Kampas North 4-tos gatvės Brooklyn, N. Y.

Dr. IGNOTAS STANKUS M. D. Gydo pasekmingiausiai visokias ligas: vyrų, moterų, vaikų ir daro visokias operacijas. Su geromis lekarstomis ju paties sutaisytomis. Dr. Ignotas Stankus jau šimtus žmonių išgydė katrie paliko ant visados sveikais, linksmiais ir jam dėkingi. Jis yra Vienatinis Tikras Doktoras Lietuvos Philadelphia, pabaigęs daktariškus mokslus Indianos Universitete ir baigęs džiujų daktaru mokslų, The New York Post Graduate Medical School and Hospital.

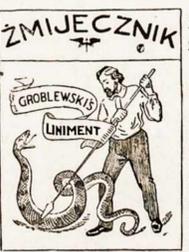
Iš Daugelio Padėkavonių Kelią Cia Patalpiname. Aš Jurgis Lukoševič, 128 E. Superior st., Chicago Ill., buvau labai slabnas ir turėjau kosulį, net buvau pametęs nodęj buti sveiku, bet kuo met atsiųskiau pas Dr. Ignotą Stanku, jis už pirmo prisuitimo gyduoliu mane išgydė. Dėkavojų širdingai ir siunčiu \$ 2.00 dovana gastičiaus. M. Navickis, 5 Lincoln st, Brighton, Mass. rašo taip: Rašau šiandien laišką daktarui Ignotui Stankui su dideliu linksmumu, kad man sugrįžti nuo sveikata. Labai dėkavojau. Skausmas krutinėje, strėnosose ir sunkus kvėpavimas jau sustojo, spuogai ir plėtmės nuo veido baigia gyti. Širdingai dėkavojau aš Jonas Požėla savo tautiečiai daktarui Ignotui Stankui už išgydymą nuo žemas guzus kakle ir sugrįžimą vyriškumo 1601 Winter st., Philadelphia, Pa. Turia daugybę padėkavonių nuo merginų ir moterų už išgydymą nuo neregularišku mėnesiniu, baltuju tekėjimu, skaudėjimo strėnu ir koju. Čia padėkavonės patalpinatos su daleidimu pačiu ligoniu. Kiti visi yra užtikalom slaptlybėje.

APSIIMU PASEKMINGAI IŠGYDYTI. Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gelimo sanariu, kaulu, strėnu ir šonu; nuo visokių ligų, užkietėjimo ir nedirbimo viduriu, išberimo, kuno niežėjimo, visokių spuogu, dederviniu, slinkimo plauku, galvos skaudėjimo, nuo ligos širdies, inkstu, plaučiu, kepeni. Nuo visokių nervišku ligų, neuralgijos, drėbėjimo sanariu, nemiegojimo ir išgąščio, nuo greito nuluisimo ir sunkaus kvėpavimo, peršalimo ir nuo visokių slogu. Nuo visokių užkrečiamu lytišku ligų ir visokių kitokių nusilpnėjimu sveikatos. Taip gi nuo visokių moteriškų ligų, skausmingu ir neregularišku mėnesiniu, baltuju tekėjimu ir gumbų ligų. Visi ligojai kreipkitės pas daktarą Ignotą Stanku ypatiška arba laišku be skirtumo, kaip toli gyvenate Amerikoje, Anglijoje, Kanadoje ir kitose šalyse, o apturėsite širdingą rodą ir pagalbę. DR. IGNATIUS STANKUS, M. D. 1210 So. Broad st., Philadelphia, Pa. Office } Nuo 9 iki 1 po pietu ir nuo 7 iki 9 vakare. } Valandos } Nedėliomis nuo 1 iki 4 po pietu.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių "Lenkiškų-Lietuviškų Vaistų". Ypatingos Gyduoles:

Geriausia Gyduolė nuo Strėnų skaudėjimo Deginimo krutinėje Galvos skaudėjimo Kataros Užsisaldymo Neuralgijos nuo Gerklės skaudėjimo Mešlungio Skausmo krutinėje nuo Patrukimo Azma arba Dusulio Štyvumo sprando Skaudėjimo: Šonuose Rankų ir Kojų



Jeigu sergate užsisėnėjusiomis ligomis, nuo kurių negali pagelbėti ne daktarai, ne ligožiniai, arba paslaptinomis ligomis, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo), nes čion eina netik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užtikalo paslaptį kaip ant išpažinties. Užtai nesigedyk ir nebijok. Rašyk teisybę, o mielai suteiksiu rodą ir prisiusiu geras gyduoles pagal tavo ligą, su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyti laiškus stačiai pas mane, pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi męs reikalaujami gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkose. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarb duodame kuogeriškus. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas Lietuviškas Storninkas privalo užlaikyti visada mūsų puikus Lietuviškas gyduoles savo Stornuose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami gudit pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigų dovanai kokiem nors apgavikams sote aplinkose. Storninkai, rašykite pareikalaudami gyduoliu, nes geras uždarbis ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias męs gvarantuojame. Rašykite po antrašu: ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

KRAJAVI ŠKAPLERIAI. Krajavai škapleriai, pargabenti iš Lietuvos, parsiduoda po 25c. Iznasas: agentams prisiučiam prabeles uždyką. Trajanka (trejos devynerios) visiems žinomos Palangos aptiekos, parsiduoda po 25c. bertainis svoro (arba vienas Bakelis). Parduojams duodam 3 svarus arba 12 bakelių už \$1.50. Poperiai dėl rašymo laišku su visokiais pasveikinimais ir tam pritinkančioms dainelėms, su gra- žoms kvietkelėms ir su visokiais paveikslėliais, parsiduoda 12 popierių su konvertais už 20c. 6 tuzinai už \$1.00 1000 popierių be konvertų \$5.00 1000 popierų su konvertais \$6.00. Prilaikome visokių knygų ir visokių pavinėvonių, išleidamų altorėlių ir visokių stainelių. Agentams duodam gerų nuosimtį nuo visokių favorų. Adresuokite: K. J. Intas, P. O. Box 1724 New York, N. Y.

LIETUVIAI KREIPKITĖS PAS SAVĄJĮ.

Teisingiausia agentura. Laivakorėjų ir piningų siuntimo Firma, jau dvidešimt septyni metai, kaip parduodame laivakortes ant ekspresinių ir pačtavų laivų, pagal kumpanijų prekę ant visų linijų, kuriam kur patinka. Išvažiuojantiems parpiname prašportus per rubežiu su konsulio paliudijimu. Patarimai kuoteisingiausi ir dykai. Suvinėm piningus i visas svieto dalis, greitai, pigiai ir saugiai. Taipgi išmainom pagal dienos kursą. Darome visokius notarijališkus paliudijimus ir doviernastis. Reikale kreipkitės ypatiška arba per laišką, nes vienatinė Brooklynne lietuviška agentura. J. J. PAUKSTIS & CO. 120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Lietuvizska Aparatu Dirbtuve. Guodotinos tautiškos ir bažnytinės draugystės išdirba: Karunas, Amerikoniskas veliavas, šarpas, juostas, ženklelius, kepurės ir maršalkoms parėdus, teipgi visus bažnytinis apėdalus. Noredamos guodotinos Draugystės arba guodotini knigalai, jog jisyj darbas butų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei. T. Andruszewicz Chicago, Ill. 1421 Division St. netoli Milwaukee Ave.

J. SKRITULSKAS NOTARIJUS IR AGENTAS. Užlaikau geriausius gerimus ir viganus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik turis noris ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu piningus i visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemiu piningus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavodimus dalyk ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetingi mingimus ir veselionius. Iš tolesnių miestų meldžia atsiųskiti per laiškus ant žemias paduoto adreso: JOHN SKRITULSKAS 26 Broad Street Telephone No. 550 New Britain, Conn.

14 metų senas laikraštis KATALIKAS

Išeina kas Ketverga, Chicago, Ill. Laikraštis "Katalikas" 12-kos puslapių, didžiausio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, tarpina raštus geriausių raštinkų ir visuomet telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prusų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnai iš viso pasviečio. "Kataliko" prenumerata Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos: Metams \$2.00, pusei metų \$1.00 Kanadoje ir Meksike: Metams \$3.00, pusei metų \$1.50 Rosijoje, Lietuvoje ir kitose užrubežinėse viešpatystėse: Metams \$3.00, pusei metų \$1.50 Užsirašyti "Kataliką" galima kiekviename laike. Užsirašant "Kataliką" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pačo Money Orderj arba pinigų registruotam laišku ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip: J. M. TANANEVICZIA 3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill. Rašykite tuojaus, o gausite vieną "Kataliko" numerį ant pažiuros veltui.

LENGVAS, GREITAS IR PARANKUS BŪDAS. PARASYK man sendi, ritoj gausi lietuviską Kataliką; geriausių armonikų, koncertinių, klarnetų, smukų, triubų, lietuviskų knygų ir nuo kitokių smulkių daiktų prie manęs gaunamų. Jeigu jau turit mano Kataliką nr. 8, tai meldžiu apsieltelioti išjo sendi reikalingus sau daiktus, o už pora dienu gausite juos i namus bejoko klapato. Per 10 metų užsiimu šia prekyste ir todėl turu ganetinau praktikos ir teisingai išpildau užsakimus per pačta arba ekspresą greičiausėj. Adresas: M. J. DAMIJONAITIS, 812-814 W. 33-rd St., CHICAGO, ILL.